

Nr 106.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående överflyttning av f. d. föreståndare och lärare vid numera indragna navigationsskolor till allmänna indragningsstaten; given Stockholms slott den 25 februari 1913.

Med återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att f. d. föreståndaren för navigationsskolan i Visby Carl August Häglund, f. d. lärarna vid navigationsskolan i Karlshamn Claes Albert Carlström och Hans Herman Lindfelt, f. d. läraren vid navigationsskolan i Gävle Anders Gustaf Berg, f. d. läraren vid navigationsskolan i Västervik Christian Emil Engström och f. d. läraren vid navigationsskolan i Strömstad Carl Gustaf Nilsson må från och med den 1 januari 1913 räknat uppföras å allmänna indragningsstaten, var och en med rätt till samtliga de enligt den intill den 1 augusti 1912 för navigationsskolorna i riket gällande stat för honom utgående avlöningsförmåner samt med skyldighet dels att, i händelse han erhåller annan ordinarie befattning å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, i allo frånträda avlöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understiga eller äro lika med de nya avlöningsförmånerna, samt, därest avlöningsförmånerna å indragningsstaten överstiga berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag, dels ock att, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 levnadsår, åtnöjas med pension å denna stat, motsvarande den del av hans förstberörda avlöningsförmåner, som är att hänföra till lön och ålderstillägg.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Jacob Larsson.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvärsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
25 februari 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Statsråden: SCHOTTE,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
LARSSON.

Departementschefen, statsrådet Larsson anförde härefter:

1911 års riksdag beslöt i sammanhang med omorganisation av navigationsskolorna i riket, att de dåvarande navigationsskolorna i Visby, Karlshamn, Strömstad, Västervik och Gävle skulle indragas från och med den 1 augusti 1912.

Tillika medgav Riksdagen, efter förslag av Kungl. Maj:t, att erforderliga medel för avlönande från och med den 1 augusti 1912 intill samma års slut av fast anställda föreståndare och ordinarie lärare, för vilka motsvarande befattningar å den nya staten icke bleve beredda, skulle utgå av de besparingar, som år 1912 uppkomme å anslaget till undervisningsanstalter för sjöfart, därigenom att den beslutade nya staten för navigationsskolorna skulle träda i tillämpning först med början av augusti 1912; och uttalade Riksdagen därvid, att, när förslag komme att framläggas om övertaliga befattningshavares uppförande å indragningsstat, sådan föreskrift borde däri intagas, att tjänst innehavare borde, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 levnadsår, åtnöjas med pension å indragningsstat, motsvarande den del av avlöningsförmånerna, som vore att hänföra till lön jämte ålderstillägg.

Efter framställning av Kungl. Maj:t medgav därefter 1912 års riksdag, att avlöning enligt den intill den 1 augusti 1912 gällande staten för navigationsskolorna i riket finge till de vid ingången av år 1913 å samma stat ännu kvarstående övertaliga föreståndare och ordinarie lärare bestridas från allmänna indragningsstaten för tiden från och med ingången av år 1913 till dess frågan om beredande av medel till avlöning åt denna personal blivit efter Riksdagens prövning definitivt ordnad, med skyldighet för sådan befattningshavare, vilken under nämnda tid uppnådde 65 levnadsår, att för tiden därefter åtnöjas med så stor avlöning, som motsvarade den del av de till honom därförinnan utgående avlöningsförmåner, som vore att hänföra till lön jämte ålderstillägg.

Jämlikt föreskrift i nådigt brev den 29 juni 1912 har nu marinförvaltningen med skrivelse den 7 januari 1913 överlämnat följande uppgift å de på den intill den 1 augusti 1912 gällande staten för navigationsskolorna i riket kvarstående övertaliga föreståndare och ordinarie lärare:

	Födelsedag.	Första anställning.	Lön för år.		Tjänstgöringspenningar för år.		Ålderstillägg för år.	
F. d. föreståndaren vid navigationsskolan i Visby <i>C. A. Häglund</i>	9 juni 1856	30 nov. 1880	1,800	—	1,000	—	1,000	—
F. d. läraren vid navigationsskolan i Karlshamn <i>C. A. Carlström</i>	5 maj 1848	7 sept. 1875	1,000	—	500	—	500	—
F. d. läraren vid navigationsskolan i Karlshamn <i>H. H. Lindfelt</i>	12 juli 1848	28 jan. 1890	1,000	—	500	—	500	—
F. d. läraren vid navigationsskolan i Gävle <i>A. G. Berg</i> ...	16 dec. 1855	5 nov. 1886	1,000	—	500	—	500	—
F. d. läraren vid navigationsskolan i Västervik <i>C. E. Engström</i>	23 sept. 1857	1 okt. 1888	1,000	—	500	—	500	—
F. d. läraren vid navigationsskolan i Strömstad <i>C. G. Nilsson</i>	4 mars 1859	12 dec. 1890	1,000	—	500	—	500	—

I berörda skrivelse den 7 januari 1913 har marinförvaltningen vidare anmält, att två ordinarie lärarbeställningar vid kvarvarande navigationsskolor ännu icke kunnat med ordinarie innehavare besättas, samt hemställt om den i förestående förteckning upptagna personalens överflyttande till allmänna indragningsstaten.

Efter remiss har statskontoret i häröver avgivet utlåtande den 10 februari 1913 anført, hurusom av den utav marinförvaltningen lämnade uppgiften framginge, att ingen av de där upptagna personerna uppnått den levnadsålder, att, under förutsättning av 35 tjänstår, rätt till pension för honom inträtt. I likhet med vad i dylika fall förut ägt rum och senast genom 1912 års riksdags beslut i anledning av lektorsbefattningens i modersmålet och tyska vid sjökrigsskolan indragning, syntes, enligt statskontorets mening, ersättning till nu ifrågakomma lärare, som utan eget förvällande nödgats avgå från innehavande tjänster, böra beredas genom deras överflyttning på indragningsstat. Sådant avdrag å avlöningen, som innehavaren av ovannämnda lektorsbefattning måst vidkännas, motsvarande den pensionsavgift, han jämlikt bestämmelserna i civila pensionslagen eljest haft att erlægga, kunde beträffande navigationsskolornas övertaliga tjänstemän icke ifrågakomma, enär de uppbure avlöning å stat, fastställd före den 1 april 1900. I anslutning till det anförda hemställde statskontoret, att framställning måtte göras hos Riksdagen att medgiva, att de i förteckningen upptagna f. d. föreståndare och lärare vid navigationsskolor måtte från och med den 1 januari 1914 varda uppförda å allmänna indragningsstaten, var och en med rätt till samtliga de enligt den intill den 1 augusti 1912 för navigationsskolorna i riket gällande stat för honom utgående avlöningsförmåner samt med skyldighet dels att, i händelse han efter förflyttning till indragningsstaten erhöle annan ordinarie befattning å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, i allo frånträda avlöningsförmåner å indragningsstaten, såvida de understege eller vore lika med de nya avlöningsförmåner, samt, därest avlöningsförmåner å indragningsstaten överstege berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag, dels ock att, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 levnadsår, åtnöjas med pension å denna stat, motsvarande den del av hans ovanberörda avlöningsförmåner, som vore att hänföra till lön och ålderstillägg.

Departementschefens
yttrande.

Att den genom indragning av vissa navigationsskolor övertaliga tjänstemannapersonalen bör överflyttas till indragningsstat är överensstämmande med hittills i liknande fall följda regler och redan av Riksdagen i princip godkänt, då efter 1912 års Riksdags förut omförmälda medgivande avlöning till ifrågavarande personal utbetalas, såsom om personalen vore försatt å dylik stat. Från marinförvaltningen har jag inhämtat, att två ordinarie lärarbefattningar vid de kvarvarande navigationsskolorna fortfarande äro lediga och att dessa befattningar, till vilka ett par av ovan nämnda personal anmält sig såsom sökande, antagligen icke komme att bliva tillsatta förr än omkring mitten av nästkommande

mars månad, varefter klagotid å marinförvaltningens beslut angående tillsättningen kommer att löpa med 30 dagar. Emot statskontorets ovan omförmälda uttalande och förslag i förevarande ämne har jag icke något annat att erinra, än att för ett, såsom mig synes, klarare och i tillämpningen enklare reglerande av ifrågavarande personals ställning och förmåner överflyttandet å indragningsstat må räknas från och med den 1 januari 1913, vilken anordning även förefaller så mycket mera motiverad, som personalen praktiskt taget från samma tidpunkt befunnit sig å dylik stat. Såvitt kunnat utrönas, har icke någon av ifrågavarande personal hittills förvärvat annan ordinarie befattning i rikets, Riksdagens eller kommuns tjänst.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att f. d. föreståndaren för navigationsskolan i Visby Carl August Häglund, f. d. lärarna vid navigationsskolan i Karlshamn Claes Albert Carlström och Hans Herman Lindfelt, f. d. läraren vid navigationsskolan i Gävle Anders Gustaf Berg, f. d. läraren vid navigationsskolan i Västerвик Christian Emil Engström och f. d. läraren vid navigationsskolan i Strömstad Carl Gustaf Nilsson må från och med den 1 januari 1913 räknat uppföras å allmänna indragningsstaten, var och en med rätt till samtliga de enligt den intill den 1 augusti 1912 för navigationsskolorna i riket gällande stat för honom utgående avlöningsförmåner samt med skyldighet dels att, i händelse han erhåller annan ordinarie befattning å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, i allo frånträda avlöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understiga eller äro lika med de nya avlöningsförmånerna, samt, därest avlöningsförmånerna å indragningsstaten överstiga berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag, dels ock att, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 levnadsår, åtnöjas med pension å denna stat, motsvarande den del av hans förstberörda avlöningsförmåner, som är att hänföra till lön och ålderstillägg.

I sammanhang härmed hemställer jag, att utdrag av detta protokoll måtte få tillställas statskontoret för iakttagande av här föreslagna bestämmelser intill dess Kungl. Maj:ts och Riksdagens definitiva beslut i ämnet bliver meddelat.

Till vad departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan av statsrådets övriga ledamöter, lämna bifall; och skulle proposition till Riksdagen avlätas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ex protocollo:

Gunnar Åkerman.